

Eerst zaken

De kolossale kreeft, opgediend in een houten bootje, is in tweeën gesneden en opgesierd met groen. Hij lijkt nog te leven. Voelspriet en voorpoten wuiven in een laatste stuiptrekking vaarwel naar de mensen die klaar zitten met hun eetstokken.

"Ik kom zo vaak in dit restaurant," pocht Cui Huiyao, volgens zijn naamkaartje 'Businessman Dept. Manager' van de 'Yangjiang Chemicals Import & Export (sic) Company of Guangdong'.

"Geen pen bij je? No problem." Cui Huiyao haalt met veel misbaar een gouden Parker te voorschijn, onderwijl op zijn eveneens gouden Zwitserse horloge blikkend. Het loopt tegen elven, maar de eetzaal van het mediterrane aandoende South Sea Fishing Village restaurant is stampvol. Dit restaurant is *the place to be* voor de zelfstandige entrepreneurs van Guangzhou. Dit vroegere Kanton is de hoofdstad van de provincie Guangdong. Zij profiteren als geen ander van de politiek van Hervormingen en Open Deur, die al vanaf 1979 officieel is in China.

De gunstige ligging van deze 'Speciale Economische Zone' bij de grens met Hongkong is één oorzaak van de dertig procent groei in het BNP van de provincie - de grootste stijging ter wereld. Maar het voornaamste is de koopmansgeest van de zuidelijke Chinezen.

Bij aankomst in het South Sea Fishing Village Restaurant opent een in bordeaux-rood livrei gestoken lilliputter de deur van de taxi. Binnen werpen tien kolossale kroonluchters hun licht op grote ronde tafels, waar de illustere gezelschapjes met hun dames aan de dure cognac zitten en zich voorbereiden op copieuze vismaaltijden. De rekeningen kunnen oplopen tot drieduizend gulden.

"Iedere avond volle bak," zegt een vaste klant. Je moet ten minste een dag van tevoren reserveren.

Cui is gastheer van een luidruchtig gezelschap van in drietal grijs gestoken zakenlieden, relaties uit de naburige provincie Yunnan die in elektronica doen. Twee hebben een draadloze telefoon waar ze zenuwachtig naar grijpen als de conversatie even stilvalt.

Volgens een manager van een Hongkongs winkelparadijs in het centrum van Guangzhou heeft 45 procent van de stadsbevolking *big money* - in korte tijd bij elkaar gespaard.

Cui: "Mijn vader was vuilnisman. Ik hielp hem met het verzamelen van limonadeflesjes. Zo ben ik in het zakenleven terechtgekomen. Nu doe ik in alles wat geld oplevert."

De koopmansgeest leidde er in juni 1989 toe dat het merendeel van de bevolking onverschillig stond tegenover de studentendemonstraties in Peking. "Er waren wel demonstraties," zegt een ooggetuige van destijds, "maar het waren hooguit 30.000 studenten. Niemand is hier echt geïnteresseerd in politiek. Zaken komen eerst."

JAN VAN DER MADE